

Handläggare

Sophie Tenser

Socialnämnden

Uppföljning av handlingsplan Kostnad per brukare och Kuben

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att

1. nämnden tagit del av rapporten Uppföljning av handlingsplan Kostnad per brukare och Kuben daterad 2023-10-20 och lägga den till handlingarna.
2. uppdra åt socialkontoret att återkomma med ytterligare uppföljning av fortsatt arbete med anledning av handlingsplan för att söka balans mellan resurser och uppdrag

Beskrivning av ärendet

Rapporten för Kuben gör gällande att det finns utvecklingsområden mellan den myndighetsbärande enheten och utförarorganisationen avseende brukare och kostnader. I april 2023 upprättades en handlingsplan utifrån rapporten. Handlingsplanen följdes upp under oktober 2023 och resultatet har sammanfattats.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Rapporten Kuben gör gällande att nämnden har utvecklingsområden utifrån att vissa kostnader är högre än jämförelsebara kommuner. Handlingsplanen tog därför fram olika områden som skulle fokuseras på i arbetet.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Socialkontoret ska fortsätta arbetet med handlingsplanen över året 2024 och åiterrapportera den till socialnämndens sammanträde i november månad 2024.

Beslutsunderlag

Rapport, Uppföljning av handlingsplan Kostnad per brukare och Kuben, 2023-10-20

Beslutet skickas till

-

Marjo Savelius
Socialchef

Uppföljning av handlingsplan Kostnad per brukare och Kuben

Bakgrund

Verksamhetsområdet funktionshinderomsorg har under 2022 anlitat företaget Ensolution och med stöd av dem genomfört en nivåmätning av brukarnas behov av stöd inom området. Nivåmätningen benämns KUBEN. Kuben bygger på ICF/IBIC och bedömningarna utgår från individens behov av stöd och hjälp, inte insats och frekvens. Från de bedömningar som utförts i Kuben genereras en nivå av behov av stöd för brukarna som sedan översätts till ett bemanningsbehov för enheten.

Socialkontoret i Strängnäs kommun har under tre år genomfört Kostnad per brukare. Kostnad Per Brukare (KPB) är enkelt uttryckt en metod för hur man kopplar ihop olika insatser med kostnader och de brukare som har fått del av insatsen. Kostnadsanalysen fångar upp verksamhetens insatser och ger svar på frågan vem, får vad, och till vilken kostnad. KPB bygger på avidentifierade individdata, vilket gör det möjligt att följa upp kostnadsutvecklingen och jämföra olika verksamheter med på individnivå. Uppföljning kan göras ur olika perspektiv såsom brukarmix, produktivitet, konsumtion och resultat. Jämförelser kan göras från år till år men också jämfört med andra kommuner.

Strängnäs kommuns socialnämnd uppdrog socialkontoret vid sammanträde 230215 att återkomma med handlingsplan för att söka balans mellan resurser och uppdrag utifrån Kostnad per brukare och rapport KUBEN. Rapporten gör gällande att nämnden har utvecklingsområden utifrån att vissa kostnader är högre än jämförelsebara kommuner.

Från det att handlingsplanen upprättades i april 2023 har verksamhetsområdet arbetat aktivt med de identifierade områdena i handlingsplanen. Uppföljning har skett under oktober månad på hur långt verksamhetsområdet har kommit i arbetet. Resultatet av uppföljningen sker under respektive identifierat område i nedan.

Identifierade områden

1. *Behov: Resultatet från Kuben visar att brukarna i Strängnäs har ett lägre deltagande i Daglig verksamhet och Sysselsättning jämfört med jämförbara kommuner.*

Genomförande: Genomföra en granskning av samtliga brukare med beslut om Bostad med särskild service LSS samt Särskilt boende SoL gentemot närvaro på Daglig verksamhet LSS och Sysselsättning SoL för att öka brukarnas möjlighet till högre sysselsättningsgrad och meningsfull sysselsättning.

Ansvarig: Utförarorganisationen Funktionshinderomsorgen

När: Påbörjat 2023, och en klar sammanställning december 2023.

Uppföljning oktober 2023:

Under hösten har en nulägesbild av antal brukare med verkställighet heldag, halvdag eller timmar tagits fram. Samt en nulägesbild av antal brukare som inte arbetar fem av fem dagar. Under hösten kommer DVS och boendechefen mötas för att skapa samsyn och samverka kring de brukare som önskar möjlighet till högre sysselsättningsgrad och meningsfull sysselsättning. Ett möte har redan genomförts. Under mötet identifierades fem individer som på något vis skulle ha möjlighet till högre sysselsättningsgrad. Arbetet planeras att fortlöpa även under 2024.

Det är totalt 61 brukare med beslut om bostad med särskild service enligt LSS. Av de 61 brukarna har 57st beslut om daglig verksamhet. Av de 57 brukarna är 37% lediga en hel dag eller fler.

Det är totalt 13 brukare med beslut om särskilt boende enligt SoL. Av de 13 brukarna har sju stycken beslut om sysselsättning. Av de sju brukarna är 14% ledig en dag eller fler.

2. *Behov: Resultatet från Kuben visar att brukarna i Strängnäs har ett lägre deltagande i Daglig verksamhet och Sysselsättning jämfört med jämförbara kommuner. Resultaten indikerar även en minskning av resurser inom daglig verksamhet och sysselsättning jämfört med befintlig resursfördelning. I Strängnäs kommun blandas idag brukar*

med insatser både enligt Daglig verksamhet LSS¹ och Sysselsättning SoL² på enheterna.

Genomförande: Skilja insatserna Daglig verksamhet LSS och Sysselsättning SoL åt i utförandet utifrån respektive lagrum.

Ansvarig: Utförarorganisationen Funktionshinderomsorgen

När: Påbörjat 2023, och en klar sammanställning december 2023.

Uppföljning oktober 2023: Under hösten har en omorganisation påbörjats som beräknas vara klar 240101. I planeringen av omorganisationen har vilka verksamheter som ska verkställa enligt SoL kontra LSS identifierats. Under hösten 2023 kommer en planering för framtida verkställighet för berörda brukare arbetas fram så att vi under 2024 särskiljer lagrummen.

3. Behov: Resultatet från Kuben visar ett högt antal personer som skulle kunna vara aktuell för autonom karriär eller boendeförflyttning.

Genomförande: Genomföra en genomlysning av brukare som kan vara aktuella för en boendeförflyttning och aktivt arbeta med att brukare bor i en boendeform som matchar behoven.

Ansvariga: Myndighetsbärande enheten LSS och socialpsykiatri, utförarorganisationen funktionshinderomsorgen samt myndighetsbärande enheten IFO.

¹ LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

Av 5 § Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade framgår att Verksamhet enligt denna lag skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som anges i 1 §. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Av 7 § andra stycket samma lag framgår Den enskilde skall genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna skall vara varaktiga och samordnade. De skall anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

² Socialtjänstlagen är en lag som finns till för att skydda alla medborgarna i landet när vi behöver det. Lagen ska fungera som ett skyddsnät och hjälpa alla människor som är i behov av hjälp. Lagen är en ramlag vilket innebär att den inte reglerar rättigheter för den enskilda individen utan beskriver vilka skyldigheter kommunerna har. Lagen betonar människans integritet och rätten att bestämma över sig själv. Den betonar även människans egna ansvar och frivillighet. Hjälpen ska utformas tillsammans med personen som är i behov av hjälp. Målet med SoL är att ge hjälp så att du når en skälig levnadsnivå till skillnad från LSS där målet är att ge hjälp så att du når goda levnadsvillkor.

När: Påbörjat 2023

Uppföljning oktober 2023:

Verksamhetsområdet har haft flera möten med myndighetsbärande enheten mötesdeltagare haft en individbaserad genomgång av alla brukare i befintliga verksamheter och externa, plus kö. De delar man tagit ställning till är att se över behoven hos dessa individer utifrån frågeställningarna; Vilka kan göra en bostadskarriär, vilka individer har mer homogena behov och skulle passa bättre att bo tillsammans under samma boende. Det här har resulterat i att Funktionshinderomsorgen kommer frigöra platser på exempelvis gruppboende enligt LSS då brukare kan flytta till nya planerade serviceboende enligt LSS. Två brukare har flyttat till ordinärt boende.

4. *Behov: Resultaten av Kuben indikerar en minskning av resurser inom Bostad med särskild service LSS jämfört med befintlig resursfördelning. Samtidigt som Funktionshinderomsorgens tidigare beställda serviceboende LSS har blivit senarelagda och medfört att antalet externt placerade brukare har ökat.*

Genomförande: Skapa och upprätthålla en arbetsgrupp med representanter från myndighetsbärande enheten, utförarorganisationen samt hälso- och sjukvården gällande målgruppen funktionshindrade. Arbetsgruppens syfte är att arbeta med underlag och analys för framtida behov av insatser utifrån befolkningsprognos och individuella behov.

Ansvariga: Verksamhetschef Myndighet, verksamhetschef

Funktionshinderomsorg och verksamhetschef Hälso- och sjukvård.

När: Påbörjat 2023

Det finns en uppdragsbeskrivning för arbetsgruppens funktion har arbetats fram. En enhetschef från utförarenheten LSS-boende har fått uppdraget att sammankalla en arbetsgrupp med återkommande frekvens.

5. *Behov: Resultat av Kuben och Kostnad per brukare tyder på att behov av framtagande av riktlinjer föreligger för en mer likvärdig bedömning av behov och utförande av insatser.*

Genomförande: Upprätta riktlinjer LSS för bedömning av insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Ansvariga: Socialt ansvarig samordnare

När: Till nämnd i juni 2023.

Uppföljning oktober 2023: Riktlinjer för LSS förväntas beslutas vid oktober månads sammanträde för Socialnämnden.

6. *Behov: Resultat av Kuben och Kostnad per brukare tyder på att behov av framtagande av riktlinjer föreligger för en mer likvärdig bedömning av behov och utförande av insatser.*

Genomförande: Upprätta riktlinjer för handläggning av området biståndsbedömning SoL. Inklusivt rikttningsbeslut gällande socialpsykiatri och insatserna Boendestöd och Sysselsättning.

Ansvariga: Socialt ansvarig samordnare

När: Under 2023

Uppföljning oktober 2023: Socialt ansvarig samordnare finns inte längre kvar som funktion på Socialkontoret. Socialkontorets ledningsgrupp behöver fatta beslut om vilken funktion som ersätter Socialt ansvarig samordnares ansvarområden i upprättandet av framtida riktlinjer.

7. *Behov: Resultaten av Kuben och Kostnad per brukare tyder på behov av kartläggning och samarbete kring brukare som inte tar emot beviljade insatser. Behov föreligger av systematisk uppföljning och omprövning av beslut.*

Hur: Arbeta aktivt med brukare som inte tar emot insatser, och där det är möjligt att ompröva beslut, och samverka kring behov av andra insatser.

Ansvariga: Myndighetsbärande enheten LSS och socialpsykiatri, utförarorganisationen funktionshinderomsorgen

När: Påbörjat 2023

Uppföljning oktober 2023: Boendestöd i utförarorganisationen genomför under hösten en individbaserad systematisk uppföljning på avbokningar. Det innebär att alla avbokningar som genomförs i boendestödet registreras och vilken orsak som ligger bakom. Sammanställningen av resultatet kommer att ske i februari 2024. Boendestöd har sedan tidigare förändrat sitt arbetssätt för att få bukt med avbokningar av insatser där brukaren har ett identifierat behov av insatsen. Verksamheten har sett att teambaserat arbetssätt där brukaren har högre kontinuitet kring vilken boendestödare som utför insatsen har bidragit till färre brukare avbokar sina insatser. Arbetssättet har även bidragit till att verksamheten har minskat användandet av timvikarier avsevärt.

Boendestöd och myndighetsavdelningen har regelbundna samverkansmöten med varandra för att skapa bättre samsyn. En mall för handlingsplan har arbetats fram som innebär att utförare ger myndighet ett mer samlat underlag kring de individer som inte tar emot sitt stöd.

Inom boendedelen har den myndighetsorganisationen tagit ett mer samlat grepp tillsammans med utförarorganisationen kring att identifiera brukare som skulle kunna klara sig utan insats boende. Bland annat har myndighet gjort fler fysiska uppföljningar hemma hos brukaren och då även bjudit in kontaktpersonal som har god kännedom om brukaren. Arbetssättet syftar till att identifiera brukare som kan göra en förflyttning och bli mer självständiga.

8. *Behov: Resultaten av Kuben indikerar en minskning av resurser inom Bostad med särskild service LSS jämfört med befintlig resursfördelning.*
Hur: Kartläggning och översyn av behov av vaken natt respektive sovande jour inom insatsen Bostad med särskild service.
Ansvarig: Enhetschefer Bostad med särskild service tillsammans med berörd HSL-personal utifrån behov av eventuella individuella hjälpmedel.
När: Påbörjat januari 2023
Uppföljning oktober 2023: Flera verksamheter har genomfört en översyn på sin nattbemanning. Detta har skett utifrån flera faktorer där legitimerad personal har varit en viktig samarbetspartner i bedömningarna. Verksamhetsområdet har i dagsläget fyra av nio verksamheter som har bedömts vara i behov av vaken nattbemanning.